

UNIAGE BİR YAPIM OLARAK SHREK SERİSİNDEKİ NEGATİF İÇERİĞİN ÇOCUK GELİŞİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Volkan Tekdemir
Mücahit Gültekin

Giriş

Günümüzde çocuk-medya ilişkisi gelişen teknolojiyle birlikte yeni boyutlar kazanmıştır. İnternet, cep telefonu, uydu antenler ve çok kanallı televizyonlar, konsol oyunları, online oyunlar, animasyon filmler gibi çoğu hayatımıza son on yılda dahil olan pek çok teknolojik yenilik çocuk-medya ilişkilerini köklü bir şekilde etkilemiştir. Özellikle internet ve cep telefonu teknolojisinin sunduğu imkanlar çocuk-medya ilişkisini tek boyutlu olmaktan çıkarmış, karşılıklı bir etkileşime dönüştürmüştür. Çocuk bu ilişkinin sadece pasif bir izleyicisi olmaktan çıkmış, talep eden ve görece insiyatif alan bir konuma doğru evrilmiştir.

Bu etkileşim ve tercih imkanları çocuk ve yetişkin dünyası arasındaki mesafeyi iyice azaltmış, bu iki dünya arasındaki sınırlar iyice belirsizleşmiştir. Çocuk yetişkinlerin dünyasına daha kolay bir şekilde dahil olurken, çocuklar için üretilen oyun ve eğlence ürünleri de klasik çocuk formundan çıkıp yetişkin dilini/söylemini/algısını çocukların dünyasına taşımaya başlamıştır. Postman'ın(1995) da ifade ettiği gibi, çocuklar “yetişkinleşirken”, yetişkinler de çocuksulaşmaya doğru tersten bir evrilme içindedir. Çizgi film izleyicisi yetişkinler, yetişkin dizilerini izleyen çocuklar sadece çocukluğun kayboluşuna değil, yetişkinliğin de yitirilmesine işaret etmektedir. Cesur ve Parker'in (2007) yaptığı araştırma çocukların sadece çocuk programlarına ilgi göstermediğini önemli oranda yetişkin programlarının da seyircisi olduğunu ortaya koymuştur.

Dr. Suat Sungur'un (2008) televizyonda yayınlanan çizgi filmlerin ideolojik işlevlerine Marksist bir perspektifle yaklaştığı makalesinde medya üreticilerinin çocuğu ailenin bir ferdi olarak görmediği, tekil bir izleyici olarak ele aldığı vurgulanmaktadır. Dorfman ve Mattelart'ın Disney'in en çok izlenen karakterlerinden biri olan “Vak Vak Amca”yı ele aldıkları çalışmasının incelendiği makalede, Disney çizgi filmlerinin Amerikan emperyalizminin güçlü bir ideolojik aygıtı olduğuna işaret edilmektedir.

Aslında yaşadığımız şeyi tanımlamak giderek zorlaşmaktadır. Gösteri dünyası, gerçekliğin yerine illüzyonu koyarak var olmuştur. Ama bugün “illüzyonun illüzyonu” ile karşı karşıyayız; Baudrillard'ın (2005) da işaret ettiği gibi, bu “sanal” bir “illüzyon”dur. Gerçek, hile yoluyla “göstergeye” dönüştürülmekle kalmamış, göstergenin de yerini giderek “sahtesi” almıştır. Gösteri dünyası sahtenin de kaybedildiği bir “metasahte” sahnesine dönüşmüştür.

Gösteri endüstrisi önümüze koyduğu “sahte-gerçek” karışımına dayalı “simülasyon”un analizinin yapılmasına fırsat vermeden “sahte-postsahte” karışımıyla yeni bir alegori sunmaktadır. Sanalın illüzyonu tam da böyle bir şeye işaret etmektedir. Gerçek gösteri dünyasının illüzyonal doğasına girdiğinde sahteleşirken, sahte bir bakıma gösteri dünyasının illüzyonal dilinde bir üst sahteye dönüşmektedir.

Yine de sorunu tanımlamak istersek sorun tam anlamıyla bir “karışım” sorunudur. Dorfman ve Mattelart'ın (akt. Sungur, 2008) “How to Read Donald Duck: Imperialist Ideology in the

Disney Comic” adlı kitaplarında Vak Vak Amca karakteri eşliğinde emperyalist değerlere dayalı ideolojik unsurların seyirciye taşındığı ifade edilmektedir. Vak Vak Amca çizgi filmdeki karakterler “masum” olarak sunulmaktadır, ancak yazarlara göre bu karakterler masum değil “suçlu” dur. Dorfman ve Mattelart da bir bakıma “karışım” tekniğine/sorununa gönderme yapmaktadırlar. Ne var ki, bu karışımın en önemli ögesi yine “gerçeklik”tir. Sahte-sahte karışımında bile saf bir sahtelikten söz etmek olanaksızdır. Bütün sahtelikler bir gerçeklik temelini manipüle ederek var olabilmektedir. “Erkek”liğin ve “kadın”lığın karışımından söz ettiğimiz gibi, bugün yetişkinliğin ve çocukluğun karışımından da söz edebiliriz. Bu bir bakıma bütün “doğal” sınırların gösteri dünyası üzerinden kaldırılmasına işaret etmektedir.

Cinselliği biyolojik olarak değil, toplumsal anlamda inşa edilen bir olgu olarak gören Batılı sosyal bilimler, çocukluğu da biyolojik temelinden koparıp, yeniden üretilebilen bir sosyal inşacı bakış açısı içinde görmektedir. Buradan hareketle çocukluk da yetişkinlik de yeniden tanımlanıp üretilebilir.

Son zamanlarda üretilen çizgi film ve animasyonlar bu bağlamda değerlendirebileceğimiz yeni örnekler olarak görülebilir. Eğlence endüstrisi, “uniage” ismini verebileceğimiz “çocuk-yetişkin/yetişkin-çocuk” formunda yeni ürünler ortaya koymaktadır.

Uniage Yaklaşım

Postman’ın yukarıda aktardığımız tespitinden hareketle bu araştırmanın konusunu betimlemek için öne sürülen “Uniage” kavramı çocuk ve yetişkin ayrımının kaybolduğu, çocukluğa ve yetişkinliğe yeni bir seslenme formuna işaret etmektedir. Burada özellikle yetişkinlere ait olan dünyanın “çocuk-form” yapılar içinde çocukların dünyasına taşınması söz konusudur. Şiddetin, cinselliğin, argonun çocuk diline/biçimine tercüme edildiği önemli bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Uniage yaklaşımıyla üretilmiş yapımların çocuklar kadar yetişkinler tarafından da rağbet görmesi söz konusudur.

Uniage yapımların çocukların zihinsel ve psikolojik dünyasında yarattığı tahribat düşündürücüdür. Bu tür, diziler, çizgi film ve animasyonlarda çocuk izlediği kahramanla kendini özdeşleştirmektedir. MEB’in MEGEP kapsamında yayınladığı “Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Animasyon Çalışmaları”(2008) adlı kitapçıkta: “Çocuklar animasyon gösterisi izlerken kendilerini izledikleri olayın bir parçası olarak görürler. Anlatılan olaydaki kişi veya kahramanı kendisi olarak düşünür.” denilmektedir.

Çocuklar yetişkinlerden gelen mesajları dünyayı anlamlandırmak ve anlamak için “güvenilir” bir kaynak olarak görmektedirler. Bu bakımdan çocuk, sosyal ilişkileri, dili, cinsiyetini, doğruyu ve yanlış, iyiyi ve kötüyü sosyal çevresinden kendisine yöneltilebilir ilişki biçimleri içinde edinmektedir. Televizyon ve sinema hiç kuşkusuz bu bağlamda günümüzün en önemli sosyalleşme araçlarından birisidir. Çizgi ve animasyon karakterler çocuklar için güçlü bir rol

model oluşturmaktadır. Bu rol modeller çocuğun kendisini ve çevresini algılamasında önemli bir paya sahiptir.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Eğlence medyasının çocuğun psikolojik dünyasına olumsuz etkilerini konu alan pek çok araştırma yapılmıştır. Bee ve Boyd(2009) çocuk gelişim psikolojisini ayrıntılı olarak inceledikleri kitaplarında bu araştırmalardan bazılarını yer vermektedir. Bee ve Boyd, Huston ve Wright'tan (1998) aktararak çok televizyon izleyen çocukların daha saldırgan olduğunu neredeyse evrensel bir sonuç olduğunu belirtmektedir.

Gigli (2004, akt. Cesur ve Paker, 2007) Inter Media Surveys'in 2003 yılında yayınladığı rapora dayanarak, medyanın toplumsal yapıyı tehdit eden mesajlarını ve bu mesajların çocukların ve gençlerin hangi davranışlarını pekiştirdiğini açıklayan olumsuz etki ve sonuçlardan bazılarını şöyle sıralamaktadır: "Eğlence medyasının, gençlerin kimlikleri ve tarzları üzerindeki etkisi; aile, okul, din ve toplum gibi geleneksel etki kaynaklarının rolünün gittikçe azalması; toplumsal ve sosyal başarılar yerine bireysel ve kişisel başarıların öneminin vurgulanması; değer yargılarını oluşturan 'doğru' ve 'yanlış'ın birbirine karışması; gerçeğe yükselen beklentiler arasındaki boşluğun artması; tahammülsüzlük ve apati gibi zararlı ve gerçekçi olmayan stereotiplerin vurgulanması; gençlerin düşünme ve üretme çabalarının yerini medya takibinin alması"

Medyanın önemli araçları olan sinema ve televizyonun çocuklar ve gençler üzerindeki olumsuz etkileri pek çok araştırmayla ortaya konulmuştur. Ne var ki, bu tehdit ve tehlike bütün bu çalışmalara rağmen azalmamış, bilakis gün geçtikçe artmıştır.

Price ve Hyde(2009)'ın yaptığı bir araştırma cinsellik yaşının giderek düştüğüne işaret etmektedir. 15 yaş altı çocukların hamile kalması Amerika'da önemli bir sorun olarak güncelliğini korumaktadır. 2006 yılında 750 bin 15 yaş altı kız çocuğunun hamile kaldığı bildirilmektedir. Bunun en önemli sebepleri arasında ise medya gösterilmektedir. (Hyde ve Price, 2009).

Pagani ve arkadaşlarının yaptığı bir araştırmada (2010) ise medyanın en önemli aracı olan televizyonun akademik başarıyı düşürdüğü ve sağlıksız bir bünyeye sebep olduğu vurgulanmış.

Zimmerman ve Christakis(2005) 3 yaşından önce televizyonun çocuğun gelişimini olumsuz etkilediğini ortaya koyan araştırmalarında ele aldıkları örneklemin 3 yaşından önce 2.2 saat, 3-5 yaş arasında ise günlük ortalama 3.3 saat televizyon izlediklerini belirtiyor.

Eggermont'un (2005) 2127 ergen üzerinde yaptığı araştırma ise, medyanın gençler arasındaki cinsel davranışlarının üzerindeki etkisini ele alıyor. Araştırmada daha çok televizyon karşısında kalan gençlerin akranlarına oranla daha fazla cinsel ilişki yaşadığı ortaya konuluyor. Collins ve arkadaşlarının (2004) yaptığı çalışma da benzer bir sonucu ortaya koyuyor.

Krononberger ve arkadaşlarının(2004) yaptığı araştırmada ise medya şiddetine maruz kalan gençlerin davranışsal ve bilişsel problemler yaşadığı belirtiliyor.

David Buckingham ve arkadaşlarının(2007) yürüttüğü kapsamlı bir araştırmada medyanın çocuklar ve gençler üzerindeki çok yönlü olumsuz etkileri ele alınmış. Araştırmada medyanın; şiddetle, cinsellikle, maddeci tutumlarla, sağlık sorunlarıyla, olumsuz fiziki etkilerle, beyin gelişiminin olumsuz etkilenmesiyle, psikolojik bozuluklarla, uyku problemleriyle, yeme bozukluklarıyla, aile bağlarının azalmasıyla, akademik başarının düşmesiyle, yanlış ve olumsuz değerlerin edinilmesiyle ilişkili olduğu çeşitli araştırmalara atıf yapılarak sunulmuş.

Fouts ve arkadaşlarının (2006) çocuklar için hazırlanmış çizgi film ve animasyon yapımlarını inceledikleri içeriği itibarıyla ilk sayılabilecek çalışmalarında “demonizing” (şeytanlaştırma, canavarlaştırma) kavramını araştırmışlardır. Araştırmacılar “şeytan”la ilişkili “kötülük referansı” olarak belirlenen kelimelerin (canavar, kötü ruh, şeytan, ucube, iblis vb.) bir listesini çıkarmışlar ve bunların Disney filmlerinde ve çizgi filmlerdeki rol model olarak görülebilecek karakterler tarafından ne sıklıkta kullanıldığını araştırmışlar. Araştırmacılar, Walt Disney’in ürettiği filmlerin çocuklar tarafından bütün dünyada en fazla seyredilen filmler arasında yer aldığı için bu şirketin ürünlerini analiz etmeyi seçtiklerini belirtiyorlar.

Araştırmada Disney’in ürettiği televizyon filmlerinin yanında Pokemon ve benzeri çizgi filmlerin 41 bölümü rastgele seçilerek analiz edilmiş. Sonuçlara göre, Disney filmlerinin %74’ü “kötülük referansı” olarak kodlanan şeytan ve şeytanla ilişkili kelimeleri içerdiği ortaya konulmuş. Bu, film başına 5.6 “kötü” sözcük kullanıldığı anlamına geliyor. Çizgi filmlerin ise %44’ünde “kötülük referansı” olarak belirlenen kelimeler kullanılmış. Ortalama olarak her yarım saatte bir çizgi filmlerde bu kelimeler kullanılmış. Araştırmacılar bu kelimelerin çocukların rol model olarak alabilecekleri karakterler tarafından kullanıldığını vurguluyor.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmada “uniage” bir yapım olarak karşımıza çıkan “Shrek 1-2-3” serisi içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma temel olarak çocukların psikolojik/zihinsel/sosyal gelişimini olumsuz etkileyebilecek “negatif içerik” göstergelerini çözümlemeyi amaçlamaktadır. Shrek serisinde yer alan negatif içerik, “karışım” tarzında karşımıza çıkmaktadır. Karışım göstergeleri genellikle birbirine zıt iki unsur/mesajın birleştirilerek/karıştırılarak sunulmasını içermektedir. Filmlerde, dizilerde, çizgi filmlerde ve animasyon filmlerde sıklıkla karşımıza çıkan bu teknik doğruyla-yanlışın, iyiyle-kötünün, güzellikle-çirkinliğin, edeple-edepsizliğin karışımından oluşmaktadır. Bu karışımlarda doğru üzerinden yanlış, iyi üzerinden kötü, güzellik üzerinden çirkinlik, edep üzerinden edepsizlik “normalleştirilmektedir.”

Shrek dizisinde baş karakterler olan Shrek ve Prenses Fiona’nın “iyi”, “doğru”, “güzel” olarak kodlanmış bir “rol duruşu”yla konumlandırıldığını görüyoruz. Bu “ana duruş”a eklenen çirkinlik, kabalık, cinsellik, argo vb. olumsuz öğeler bir “karışım” tekniği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Shrek serisinde klasik masallarda yer alan iyi ve kötü karakterler yer değiştirmektedir. Örneğin “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının kötü karakteri “kurt” Shrek dizisinde “iyi” karakter olarak görünmektedir.

Göstergeler dünyasında bir repliğin, bir mimiğin, bir görselin hangi sahne içine yerleştirildiği önem kazanmaktadır. Çünkü o replik, o görsel, o mimik yerleştirildiği fotoğrafın içinde anlamlandırılmaktadır. Kimi zaman baş karakterin davranışıyla/repliğiyle olumsuz içerik seyirciye taşınırken, bazen de bir sahnenin içine yerleştirilmiş bir görsel aracılığıyla mesaj seyirciye ulaştırılmaktadır.

Örneğin Shrek-1’de filmin hemen başında Shrek’in girdiği tuvaletin kapısındaki “hilal” şekli buna örnek verilebilir. Tuvalet “artı” hilal şeklinde kodlanan bu “sessiz görsel mesaj” yine bir karışım tekniği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Shrek Filminin Özellikleri

Araştırmada kullanılan yöntemle geçmeden önce neden Shrek serisinin incelendiğini ele alalım.

İlk olarak Shrek Serisi ilk yayınlandığı 2001 yılından bu yana gişe rekorları kıran ve en çok seyredilen animasyon filmlerden biri olmuştur. Diğer taraftan bu araştırmada ele aldığımız “karışım” tekniği için Shrek filmi iyi bir örnek oluşturmaktadır.

Shrek filmi klasik masalların kurgu, karakter, iletişim biçimleri, anlam örgüsü gibi özelliklerinden faydalanmakta ama klasik masal kurgularının dışına çıkarak bir nevi kendisi bir “hiper masal” olmaktadır. Hikayenin hemen başlangıcında klasik masaları temsil eden bir kitapçığın sayfaları Shrek tarafından yırtılıp atılmaktadır. Böylelikle klasik masal kurgularından, üst masal kurgusuna geçiş yapılmaktadır. Hemen ardından klasik masal temsilleri (karakterler, kurgular, söylemler) bu üst masala dahil olmaktadır. Diğer bir ifadeyle klasik masal öğeleri bu hiper masalın içine *karışmaktadır*. Poniewozik’in (2007) çok tartışılan makalesi “Shrek Çocuklar İçin Kötü mü?” yazısı da aynı şeyden yakınmaktadır. Shrek filmine eleştiriler getirdiği makalesinde Poniewozik, Shrek aracılığıyla çocukların klasik masal kahramanlarının gerçeklerinden önce sahteleriyle tanıştığını belirtiyor.

Dahası, Shrek serisinin en başında animasyonun bu anlam kurgusunun içinde sunulması, “her şeyin gideceği” bir anlam dünyasının zeminini oluşturmaktadır. Shrek’in bir “hiper masal” kurgusuna sahip olması, üreticiye (senarist, yönetmen, yapımcı) bütün klasik masal öğelerini istediği gibi dönüştürme, karıştırma fırsatı sunmaktadır. Bu yaklaşım biçimi getirilecek eleştirileri daha başlangıçta engellemekte ve “Bu fantastik bir masal” “Shrek’in bir dev olduğu unutulmamalı” gibi bazı savunma argümanlarına sığınmayı kolaylaştırmaktadır.

Ayrıca filmin bir animasyon olması, çocuklar üzerindeki etkililiğini daha çok arttırmaktadır. Yapılan araştırmalar animasyon karakterlerinin çocuklar tarafından daha çok hatırlandığını ve çocukları ikna etmede daha etkili olduğunu göstermektedir (Seymenoğlu, 2009).

YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden “doküman inceleme” yöntemi kullanılmıştır. İlgili literatürde doküman incelemenin olumlu ve olumsuz yönleri ele alınmıştır (Şimşek ve Yıldırım, 2007). Olumsuz yönleri arasında yer alan “standart formatın olmayışı”, “kodlama zorluğu”, “gözlemci yanlılığı” bu araştırma için de söz konusu olabilir. Ne var ki, bu zorluk nitel araştırmaların doğasından kaynaklanan bir sınırlılıktır.

Araştırmanın verileri “içerik analizi” yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu çerçevede önce ilgili doküman incelenmiş, veriler kodlanmış ve sonrasında kodlanan veriler anlamlı bir tema oluşturacak şekilde kavramsal bir grup içine yerleştirilmiştir.

Araştırma için öncelikle Shrek serisi araştırmacılar tarafından izlenmiş ve çocuklar için negatif içerik teşkil eden replikler ve görsel sunumlar kaydedilmiştir. Daha sonra kendi içinde bir grup oluşturabilecek negatif içerikler ayrıca gruplanmıştır. Bu gruplama sonucunda negatif içeriğin 3 ana grupta kodlanabileceği düşünülmüştür. Negatif içeriği temsil eden birinci gruba “çirkinlik”, ikinci gruba “cinsellik” ve üçüncü gruba “cinsiyet karmaşası” adı verilmiştir.

Bu araştırmada, “çirkinlik”, “cinsellik”, “cinsiyet” şeklinde kodlanan görsel ve sözel sunumlar analiz edilmiştir. Bu kodlamaların Prenses Fiona, Shrek ve arkadaşları tarafından temsil edilen bir “üst iyi” konumlanmasına eklendiğini/karıştırıldığını belirtmek gerekir. Gerçekte negatif içeriğin belirlenmesi aşamasında serinin geneline hakim olan bir “iyi-kötü” karmaşasından da söz edilebilir. Ancak bu ayrı bir grup olarak kodlanmamıştır. Çünkü bu karmaşa hikayenin genel kurgusu çerçevesinde ele alınabilir. Bir bakıma Shrek serisindeki hikayenin kurgusu bir “iyi-kötü” karmaşasına dayalıdır.

“Çirkinlik” şeklinde kodlanan göstergeler kaba ve iğrenç davranışların izleyiciye “hoş/sevimli/şirin” gelecek bir yapı içinde sunulduğu durumları ifade etmektedir. Sahnelerin ayrıntılı analizinde de gösterileceği gibi, bu tür davranışlar arasında, kaba sözler, yellenme-geğirme gibi animasyonun baş karakterleri tarafından yapılan davranışlar yer almaktadır.

“Cinsellik” şeklinde kodlanan göstergeler, cinsel içerikli espriler, erotik ve kimi zaman pornografik mesajların verildiği sözel ve görsel durumları ifade etmektedir.

“Cinsiyet Karmaşası” şeklinde kodlanan göstergeler ise, maskülen davranışların bayan karakterler, efemine davranışların ise erkek karakterler üzerinden ifade edildiği durumları ve transseksüel karakterleri içermektedir.

Shrek serisi incelenirken, “sahne” temelinde inceleme yapılmıştır. Bunun için önce Shrek serisi sahnelere bölünmüş ve araştırmacılar tarafından her sahneye bir sayı verilmiştir. Sonra her sahnede geçen diyaloglar, görsel ve sözel unsurlar kodlanmıştır.

Sinema literatüründe sahne, “zaman, mekan, olay, tema ya da motif, içerik, kavram ya da karakter gibi araçlarla birleştirilmiş, tek ve kesintisiz bir dramatik aksiyon içeren birimdir. Sahne genellikle birbiriyle ilişkili çekimler dizisidir. Ancak tek bir çekimden de oluşabilir... Sahneler genellikle tek bir zaman dilimini kapsar”(Miller, 2009).

Kimi zaman sahne ve sekans tanımları birbiriyle karıştırılsa da, sekansın sahnelerden oluşan daha büyük bir anlam örgüsünü içinde barındırdığı söylenebilir. Plan ise bir filmin en küçük birimini ifade etmektedir. Bir benzetme yapacak olursak, plan kelimeyi, sahne cümleyi, sekans ise paragrafı ifade etmektedir. Sahne bir bakıma kendi içinde anlamlı en küçük birimi ifade etmektedir. Sahnelerin frekansı çıkarılırken iki sahnenin birbirine geçtiği ve tek bir sahne gibi algılandığı durumlar olmuştur. Böyle durumlarda sahnenin bir sahne mi yoksa iki sahne mi olduğu sahnenin tanımında yer alan zaman, mekan ve tema bütünlüğüne bakılarak karar verilmiştir.

Bu araştırmada Shrek serisinin sahneleri bu kriter doğrultusunda belirlenmiş ve seride toplam kaç sahne yer aldığı bulunmuştur. Buradan hareketle u başlık altında gruplanan “irkinlik”, cinsellik” ve “cinsiyet karışımı” kodlamalarının frekans ve yüzdelik hesaplamaları ve ortalamaları bulunmuştur.

Shrek serisi şphtesiz başka içerik kodlamaları doğrultusunda da incelenebilir. Ama bu araştırmada sadece sözü edilen içeriklerin yer aldığı sahneler analiz edilmiştir. Bu içeriğe uygun olmayan ama yine de bir “karışım”ın olduğu (mesela iyi-kötü ya da sihir-gerçek karışımı) sahneler ayrıntılı olarak analiz edilmemiştir. Bu sahnelere bulgular kısmında genel olarak değinilecektir.

BULGULAR

Shrek Serisindeki “irkinlik” Kodu Altında Yer Alan Sahneler ve Sahne içerikleri

Shrek 1, Sahne 2, 2. dakika, Shrek, hilal arması olan tuvaletten çıkarken, pantolonunu kaba bir şekilde çekiştirerek kaşınır.

Shrek 1, Sahne 3, 2. dakika, Shrek, bataklıkta çamurla duş almaktadır. Duş alırken ağzına aldığı bir miktar çamuru da kısa bir gargara yaptıktan sonra tükürür.

Shrek 1, Sahne 4, 3. dakika, Shrek, dişini fırçalamak için salyangoz dolu bir kavanozdan bir küçük salyangozu alıp bir çubuğa salyangozu sıkarak jelini alır. Bununla dişlerini fırçalar. Aynaya baktığında ayna kırılır.

Shrek 1, Sahne 5, 3. dakika, Shrek, glete atlar. Göletin içinde yellenen Shrek’in çıkardığı gazdan zehirlenen balıklar, gölet yüzeyine çıkar.

Shrek 1, Sahne 6, 3. dakika, Shrek, kurtuklarla dolu bir kütüğün içinde dev bir salyangozu çıkartarak avlar. İlerleyen sahnelerde bu dev salyangoz Shrek’in akşam yemeği menüsünde yer alacaktır.

Shrek 1, Sahne 9, 3-4. dakikalar, Shrek, göz dolu bir kaseden afiyetle göz yemeğini yer. Ardından yaktığı bir kibrite geğirerek, şöminedeki odunların tutuşmasını saçlar. Son olarak da şöminenin karşısına geçip, keyifle ayaklarını uzatan Shrek, bir tarla faresini afiyetle mideye indirir.

Shrek 1, Sahne 10, 4-5. dakikalar, Shrek, köylüleri devlerden korkuturken “Gözlerinizi çıkarıp, onlardan jöle yaparlar.” der ve biraz duraksayıp “aslında ekmekle de fena olmaz” diye ekler. Köylülere bağırarak onları korkuturken, ağzından tükürükler fırlar.

Shrek 1, Sahne 11, 5-7. dakikalar, Kralın adamı Eşek’in konuşabildiğini gördüğünde “konuşabiliyor” der. Eşek ise kralın adamına “İyi bildin aptal” diye yanıt verir.

Shrek 1, Sahne 14, 8-10. dakikalar, Eşek “sen yeşil bir savaş makinesi gibisin, seninle ikimiz herkesi korkuturuz kardeşim” der. Shrek ise bir müddet bekledikten sonra kükreyerek Eşeği

korkutmak ister. bunun üzerine Eşek, “vay canına gerçekten çok korkunçtu. Eğer kızmazsan sana bir şey söyliyem. eğer bu işe yaramazsa nefesin kesin işe yarar. Naneli şeker yemelisin. Çünkü ağzın çok pis kokuyor.” der.

Shrek 1, Sahne 15, 10-11. dakikalar, Eşek “vay canına böyle bir yerde kim yaşamak ister ki” der. Shrek ise “burası benim evim” der.

Shrek 1, Sahne 16, 11. dakika, Eşek “ben nerede yaticam” diye sorar. Shrek bağırarak “tabi ki dışarıda” der. Eşek üzgün dışarı çıkarken Shrek kapıyı sert bir şekilde çarparak kapatır.

Shrek 1, Sahne 17, 12-13. dakika, bir çöp batırılmış gözü içkisinin içine atıp içen Shrek’in akşam yemeği menüsünde sabah avladığı dev salyangoz vardır. Masa üzerinde içi göz dolu bir kavanoz dikkat çekmektedir. Shrek, yemek masasına kulağından çıkardığı, avucunda sıkıp, kibritle ucunu yakarak mum haline getirdiği bir pislik tomarını dikmiştir.

Shrek 1, Sahne 18, 13-14. dakika, Shrek, bataklığına gelen masal kahramanlarından, kırmızı başlıklı kız masalının “kötü kurt”unu ensesinden tutup evinden atarken, “ben bir bataklıkta yaşıyorum, işaret levhaları koydum ve korkunç bir devim. Rahatsız edilmemek için başka ne yapmam gerekiyor.” der.

Shrek 1, Sahne 19, 16. dakika, Shrek, bir cücenin elindeki meşaleyi alırken, doğrudan meşaleyi alır. Hiç rica etmez. Meşaleye hala tutunmakta olan cüceyi de silkeleyerek yere atar.

Shrek 1, Sahne 20, 16-17. dakikalar, kurabiye adamdan bilgi almak için yapılan düzenek, bir işkence izlenimi verir. Kurabiye adam, işkenceye uğrar gibi çığlık atmakta, Lord Farquad da gülmektedir. Sahne bir işkence odasında geçmektedir. Sahnede cellat kostümü giyen bir muhafızda bulunur.

Shrek 1, Sahne 22, 20. dakika, Shrek, Lord Farquad’ın yüksek sarayını görünce onun kısa boyluluğu ile dalga geçmek için “acaba aşağılık kompleksinden mi dersin” der.

Shrek 1, Sahne 24, 22-25. dakika, Shrek, Lord Farquad’ın şövalye seçiminde, Farquad’ın seçimine katılan şövalyelerle kavga eder. Önce “bu işi aramızda bira içerek çözebiliriz” diyen Shrek, sahne boyunca şövalyelerin tamamını kavga ederek yener. Shrek, kavgadan sonra seyirciler tarafından coşkuyla alkışlanır. O da güç gösterileri yaparak, el sallayarak, “salıya kadar buradayım, arkadaşlarınızı da getirin” diyerek karşılık verir.

Shrek 1, Sahne 25, 26. dakika, Eşek, Shrek’e neden Lord Farquad’ın teklifini kabul ettiğini ve ona saldırıp onu boğmadığını, kemiklerini ufalamadığını sorduğunda, Shrek, devlerin aslında bilindiği gibi olmadığını anlatmaya şu sözlerle başlar: “...belki de bütün köylüleri öldürüp kafalarını kazıklara geçirebilir, karınlarını yarıp kanlarını bardak bardak içebilirdim...”

Shrek 1, Sahne 27, 28. dakika, Eşek, “püff, Shrek, bu koku senden mi? Kardeşim pırtlamadan önce bana haber ver, ağzım açık içime doldu” der. Shrek, Eşek’e “İnan bana Eşek, ben yapsaydım çoktan ölmüştün” der.

Shrek 1, Sahne 28, 29. dakika, Shrek, yanardağ içindeki karanlık şatoya bakarak, “oldukça büyük yeri de çok güzel” der.

Shrek 1, Sahne 31, 35. dakika, Shrek, Prenses Fiona’yı omuzlarında tutup sert bir şekilde sarsarak “uyanın” der.

Shrek 1, Sahne 32, 36. dakika, Shrek, Prenses Fiona’nın “minnetimin bir ifadesi olarak bunu kabul edin” diyerek uzattığı mendile “sağol” diyerek karşılık verir. Ardından yüzündeki kirleri silerek Fiona’nın eline tutuşturur.

Shrek 1, Sahne 34, 38-39. dakikalar, Ejderha’dan kaçarlarken Shrek, bir taş sütundan aşağıya doğru kayar. Sütunun orta yerinde bulunan bir çıkıntı, Shrek’in hayalarına çarpar.

Shrek 1, Sahne 36, 42-43. dakikalar, Prenses, Lord Farquad’ı sorduğunda Shrek, “Aaa şöyle açıklayabilirim; Farquad gibi büyük insanlara kısaca rastlanmaz” der. Ardından Eşek, “Bilmiyorum Shrek, bazılarının onun hakkında kısa vadeli düşünceleri var” der. Shrek ve Eşek, bu ifadelerde bulunurken el ve göz hareketleri ile de ifadelerini destekleyerek Lord Farquad’ın boyunun kısa olması ile dalga geçmektedirler.

Shrek 1, Sahne 40, 48. dakika, Prenses Fiona, şarkı söylerken, bir kuş ona eşlik eder. Prenses’in şarkıda sesini yükselttiği bir esnada kuş şarkıya eşlik edebilmek için kendini zorlar. Şişer şişer ve patlar. Sahne daha sonra bu kuşun yuvasındaki üç yumurtaya odaklanır. Bu yumurtalar bir sonraki sahnede Prenses tarafından kahvaltıda pişirilmiş olacaktır.

Shrek 1, Sahne 42, 49. dakika, Shrek, kahvaltıdan sonra başladıkları orman yürüyüşünde geçirir. Eşek Shrek’i “Shrek” diyerek uyarır. Shrek, bunun üzerine “Ne var, sadece bir kompliman, dışarı çıkması içinde kalmasından iyidir” diyerek cevap verir ve güler. Eşek, “bir prensesin yanında geçirilmez” dedikten sonra, Prenses, Shrek’ten daha güçlü ve yüksek sesle geçirir.

Shrek 1, Sahne 45, 54. dakika, Prenses, Shrek’i rahatsız eden sinekleri bir örümcek ağı ile yakalar. Pamuk şekeri haline getirip, Shrek’e verir. O da, bu sinek dolu örümcek ağını yer.

Shrek 1, Sahne 46, 55. dakika, Shrek, bir kurbağayı yakalayıp, ağzından şişirir, balon yapıp, Prenses’e verir. Prenses’te bir yılanı ağzından üfeleyip şişirir, düğümleyip, balondan at şekline getirip Shrek’e verir. Sahnenin ilerleyen kısımlarında Shrek’le Prenses şakalaşırken Shrek, güçlü bir şekilde prensesi iter ve prenses yere düşer.

Shrek 1, Sahne 48, 56-57. dakikalar, Shrek, Prenses için ot sıçanı ızgarası yapar. Prenses bu yemeği çok lezzetli bulduğunu söyler. Shrek, prensesin kendini ziyarete geldiğinde ona böyle

yemekler yapabileceğini söyler. Bu sırada Shrek, son lokmasını aldığı sıçanın kuyruğunu içine çeker.

Shrek 1, Sahne 52, 64. dakika, Shrek, Lord Farquad'ı işaret ederek "Prenses, sana küçük bir şey getirdim" der.

Shrek 1, Sahne 54, 67. dakika, Shrek, Eşek'e "ben yalnız yaşıyorum, bataklığım ve ben başkası yok. Anlaşıldı mı kimse yok. Özellikle de işe yaramaz, zavallı, dırdırcı, geveze eşekler" der.

Shrek 1, Sahne 55, 70. dakika, Eşek, Shrek'e "şu kocaman kayayı versene, hani şu senin kafana benzeyeni" der. Aralarındaki kavgada Shrek Eşek'e "inatçı eşek" der. Eşek de Shrek'e "pis dev" der.

Shrek 1, Sahne 58, 74. dakika, Shrek, Eşek'i havaya atar ve yere düşerken tutmaz.

Shrek 1, Sahne 59, 76. dakika, Lord Farquad, bir deve dönüşen Fiona için "iğrenç, kaldırın şunu gözümün önünden" der. Shrek, Farquad'ın askerleri ile kavga eder. Farquad, Shrek'e "iğrenç yaratık, seni boğdurup, parçalaticam. Kurtulmak için ölmek istiyceksin" der. Sahneye giren Ejderha, Farquad'ı tek bir hamlede yutar. Farquad'ı yutan Ejderha geçirir ve Farquad'ın başındaki taç Ejderha'nın ağzından dışarı fırlar.

Shrek 1, Sahne 60, 79. dakika, Fiona'nın attığı kapmak isteyen, Pamuk Prenses ve Cinderella birbirlerini tokatlarlar.

Shrek 1, Sahne 61, 80. dakika, Sahne "..ve sonsuza kadar çirkin kaldılar" ifadesiyle biter.

Shrek 2, Sahne 4, 3. dakika, Shrek, Fiona kucağındaiken, Hansel ve Gratel'in pastadan evinin kapısından girmeye çalışır. Balayından bir görüntü aktarılmaktadır. Fiona'yı kapıdan sığdıramayınca kapıyı kırarak içeri girer.

Shrek 2, Sahne 7, 4. dakika, Shrek'in Denizkızı'nı öpmesine kızan Fiona, Denizkızı'nı kuyruğundan yakalayıp sürükler ve denize fırlatır.

Shrek 2, Sahne 9, 4. dakika, Shrek ve Fiona, mutlu bir şekilde kırlarda koşarlarken, bir grup köylü onları ellerine geçen aletlerle kovalamaktadırlar.

Shrek 2, Sahne 11, 5. dakika, Shrek ve Fiona, bataklık banyosu yaparlarken sıra ile gaz çıkarırlar.

Shrek 2, Sahne 15, 8. dakika, Shrek, Fiona'ya "peki o halde bu kibirli albay ve züppeler takımı bandosu da nedir?" der.

Shrek 2, Sahne 19, 11. dakika, Eşek, "bundan sonra sadece şampanya içip havyar yiyecez" der.

Shrek 2, Sahne 22, 15. dakika, Shrek, yemeğini çiğnerken sırtarak ağzını açar. Fiona içkisiniden bir yudum içtikten sonra geçirir. Shrek, “içinde kalacağına dışına çıksın” diye espri yapar. Hem Shrek hem de Fiona gülerler. Sahneye giren Eşek, “hey garson bir tabak versene bana lan” der. Shrek, yanlışlıkla kaşığı yutar ve öksürükte tekrar onu geri çıkartır. Ağzından çıkan kaşık masaya fırlar.

Shrek 2, Sahne 24, 23 dakika, Shrek, havlayan fino köpeğine yüksek sesle bağırır. Köpek korkusundan yüzünü kapatır.

Shrek 2, Sahne 26, 24-26. dakikalar, Peri Anne, Kral ile konuşurken “...peki ama ne buldu geri zekalı bir kurt gidip ona prensesinin evlendiğini söyledi” der. Kral Harold arabadan iteklenerek indirilir. Kral “peki ama benden ne yapmamı istiyorsunuz” dediğinde Peri Anne, ona bir balta atıp “hayal gücünü kullan Harold” der.

Shrek 2, Sahne 27, 27. dakika, Kral, karanlık bir bar ortamına girer. Bar kapısını tek gözlü iri yarı biri açar. Barda iki kişi kavga etmektedir. İki sihirli ağaç bilek güreşi yapar. Bu esnada birinin kolu yerinden kopar. Barda içki içen Başsız Şövalye, içkisini yudumladıktan sonra geçirir. Kral, Travesti kılığındaki barmene “ortadan kaldırılmasını istediğim biri var da” der.

Shrek 2, Sahne 29, 29. dakika, yatağından kalkan Shrek, şortunun arkasını çekiştirir.

Shrek 2, Sahne 31, 34. dakika, Çizmeli Kedi, uzun süre uğraştıktan sonra tüy yumağı kusar, Eşek de “iğrenç” diyerek tepki verir.

Shrek 2, Sahne 33, 38. dakika, Kral, meydandan geçen bir hizmetlinin elindeki çanağa parmağını daldırır “hıımm, çok güzel bu yemeğin adı ne” diye sorar. Hizmetli de “bu yemek değil majesteleri köpeğin maması” diye karşılık verir.

Shrek 2, Sahne 35, 40. dakika, Shrek, Peri Anne’nin sekreterini ikna etmek için yalan söyler.

Shrek 2, Sahne 38, 43-44. dakikalar, Shrek, Peri Anne’nin laboratuvarından bir iksiri çalmak ister. Bu arada bir el arabasının altında bir arada getirdiği Eşek ve Çizmeli Kedi dışarı çıkmaya çalışmaktadır. Eşek, Çizmeli Kedi’ye burada “çizmelerini ve şu kedi poponu yüzümden çek, çok pis kokuyorsun” der. Hırsızlıkta Shrek’e yardımcı olan Çizmeli Kedi “...dokuz canımdan birinde Santiago de Compedela’nın en ünlü hırsızıydım” der. Shrek, Eşekten de gözcülük yapmasını istedikten sonra “işine bak Eşek” der. Eşek, “tamam gözcülük yapıyorum, kötü cadı buraya gelip kıcını çok acittiğinde da gözcülük yapıyor olucam” der.

Shrek 2, Sahne 41, 48. dakika, Shrek, sonsuz mutluluk iksirini içer. Bir müddet midesinden gurultular gelen Shrek, daha sonra yüksek sesli bir şekilde yellenir. Eşek, “oov, osuruk iksiri içmiş” der.

Shrek 2, Sahne 50, 60. dakika, Kral Harold, Fiona’nın Yakışıklı Prens’ten pek hoşlanmadığını söylediğinde Yakışıklı Prens, “Oha falan oldum yani” der.

Shrek 2, Sahne 61, 79. dakika, Shrek, kalabalığın üzerine atlar. Kalabalık çekildiğinde küçük beyaz fino köpeği Shrek'in altında kalarak ezilir.

Shrek 3, Sahne 3, 3-4. dakika, Fiona: "Ağzın kokuyor", Shrek: "Biliyorum, harika değil mi?"

Shrek 3, Sahne 4, 4-5. Dakika, Shrek kazara şövalyeyi öldürür.

Shrek 3, Sahne 8, 7- 9. Dakikalar, Fiona yatakta Shrek'e: "İçi mantar ve küf dolu kulübemizde olucaz, çamur kokan yuvamıza yöne kavuşucuz" der.

Shrek 3, Sahne 11, 13-17 dakikalar, Bayan barmen (Maybe) içki bardağının içini tükürerek temizler.

Shrek 3, Sahne 11, 13-17. dakikalar, Bardaki kötü karakterler, sevinirken kavga etmeye başlarlar.

Shrek 3, Sahne 12, 17-20. dakikalar Shrek: "yakında sadece sen, ben ve bataklığımız olacak"

Shrek 3, Sahne 12, 17-20. dakikalar, Shrek Arthur'un kabul etmediği takdirde ikna ve mantık yöntemini kullanacağını söyler: Bu ikna ve bu da mantık derken sırayla iki yumruğunu gösterir.

Shrek 3, Sahne 13, 20-22. dakikalar, Shrek'in rüyasındaki bebeklerden biri emeklerken içi göz dolu iki adet kavanozu devirir.

Shrek 3, Sahne 16, 24-27. dakikalar, İki genç bir arabada dumanla kafa bulur. Biri diğerine kafayı bulmuş bir eda ile " ah be kanka tütsüyü buhura karıştırma ya.." der.

Shrek 3, Sahne 17, 27. dakika, Shrek'in "Ben Arthur değilim. Ben Lancelot'um. Ordaki ezik, şaşşal var ya, Arthur O" der.

Shrek 3, Sahne 18, 27. dakika, Eşek, kilitlemiş bir dolabı kırarak çıkarak, "hadi, kaçın bakalım küçük serseriler sizi, o donu düşük eşek dediğiniz günler geride kaldı" der. Eşek'in kışına, "I such-eth" şeklinde bir yazı olan bir kağıt yapıştırılmıştır.

Shrek 3, Sahne 19, 29. dakika, Shrek, Arthur'un yeni kral olduğunu söyleyince, Lancelot, "ne Arti kral mı? Ondan ancak ezikler köyüne muhtar olur" diyerek dalga geçer.

Shrek 3, Sahne 19, 30. dakika, Arthur, kral olduğunu öğrendiğinde arkadaşlarına "...bir daha bir arkadaşınızın kafasını lazımlığa sokmadan biraz durup düşünün, belki onun da duyguları vardır" der. Arthur, izleyiciler arasındaki bir kıza seni hep sevmiştim dediğinde, kız "eeğh" şeklinde tepki verir.

Shrek 3, Sahne 24, 35. dakika, Yakışıklı Prens, Kurabiye Adam, Pinokyo, Üç Küçük Domuzcuk, Kötü Kurt'un bulunduğu masadakilere hitap ederken "Sizin yerinizde olsam uzaktaki

krallığın yeni kralıyla işbirliği yapardım ucubeler” der. Kurabiye Adam buna “Sen sadece bir tek şey olabilirsin aptallar kralı” diye cevap verir.

Shrek 3, Sahne 28, 44-45.dakikalar, Shrek, Arthur ile konuşurken şöyle der: “Şimdi tekmeği yapıştırmadan popocuğunu kaldır.”

Shrek 3, Sahne 29, 47-48. dakikalar, Shrek, Arthur’la dertleşirken, kendi babasının da pek iyi bir baba olmadığından bahseder. Şöyle der: “ benim babam bir devdi. Beni yemeye çalıştı. Aslında olacakları tahmin etmeliydim. Beni barbekü sosuyla yıkar, ağzıma bir elma koyar öyle yatırır.”

Shrek 3, Sahne 29, 48. dakika, Arthur, Shrek’e “sabun kullanırsan kokmazsın. Berbat kokuyorsun” der.

Shrek 3, Sahne 35, 56. dakika, masal kahramanları şehirde sarhoş bir şekilde dolaşmaktadır.

Shrek 3, Sahne 36, 58. dakika, Yakışıklı Prens, tiyatro gösterisine hazırlanırken, elinde gerçek bir kılıçla karşısındaki Shrek kostümlü kişiye “şimdi seni kesicem” der ve gerçekten bir hamle yapar. Karşıdaki yere yığılmasına rağmen onunla ilgilenmeden çalışmasına devam eder.

Shrek 3, Sahne 37, 60. dakika, Shrek, Arthur’a “Göreve layık değildim ve yerimi alacak bir aptala ihtiyacım vardı. Sen de bu tanıma uyuyordun” der.

Shrek 3, Sahne 39, 65. dakika, Pamuk prensesin kolunda kalp içinde “Dopey” Salak kafayı bulmuş ya da s... anlamına gelen bir küfür yer alır.

Shrek 3, Sahne 40, 65. dakika, tiyatrodaki yer gösterici görevindeki kötü karakterler, izleyicilere kaba bir şekilde yer gösterirler.

Shrek 3, Sahne 45, 70. dakika, Yakışıklı Prens, tiyatro gösterisinde sevimli bir ceylan maketinin de başını kılıç darbesiyle keser.

Shrek 3, Sahne 45, 73. dakika, Kurabiye Adam, askerler tarafından sıkıştırıldığında, arkasından küçük bir şekerleme çıkar. (Korkudan altına etmek şeklinde bir izlenim oluşturulmuştur.)

Shrek 3, Sahne 46, 78. dakika, Çizmeli Kedi kılığındaki Eşek, “tam da yalanarak temizlenmeye alışmışım” der. Eşek kılığındaki Çizmeli Kedi de “ayy her yerimi mi yaladın” der.

Shrek 3, Sahne 48, 77-79. dakikalar, Shrek’in ve Fiona’nın çocukları olur. Bu sahnede kusma, geğirme ve yellenme davranışları sevimli bir atmosferde sunulur. Sümüklü böcek sıkılıp

bebeklere verilir. Bebeklerden biri Shrek'in kulağından aldığı bir pisliği pastel boya gibi kullanır.

Aşağıda yer alan tabloda Shrek 1-2-3 filmlerinde “çirkinlik” kodu altında yer alan negatif içeriğe ilişkin bulgular yer almaktadır.

Çirkinlik Kodu Altında Yer Alan Negatif İçerik Tablosu			
	Negatif İçeriğin Olduğu Sahne Sayısı	Negatif İçerik Sayısı	Toplam Sahne Sayısı
Shrek 1	36	40	61
Shrek 2	18	23	61
Shrek 3	21	26	48
Toplam	75	89	170

Bu sonuçlara göre, Shrek 1 filminde toplam 61 sahnenin 36'sında “çirkinlik” kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 1 filmindeki sahnelerin %59'unda “çirkinlik” göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,65 çirkinlik göstergesi düşmektedir. Shrek 1 filminde ortalama 1,5 sahnede bir çirkinlik göstergesi yer almıştır.

Shrek 2 filmindeki 61 sahnenin 18'inde “çirkinlik” kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 2 filmindeki sahnelerin %29,5'unda “çirkinlik” göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,42 çirkinlik göstergesi düşmektedir. Shrek 2 filminde ortalama 2,6 sahnede bir çirkinlik göstergesi yer almıştır.

Shrek 3 filmindeki 48 sahnenin 21'inde “çirkinlik” kodu altında yer alan negatif içerik belirlenmiştir. Shrek 3 filmindeki sahnelerin %43,75'inde çirkinlik göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,54 çirkinlik göstergesi düşmektedir. Shrek 3 filminde ortalama 1,8 sahnede bir çirkinlik göstergesi yer almıştır.

Shrek 1-2-3 filmlerinde toplam 170 sahne bulunmaktadır. Serinin tamamında toplam 75 sahnede “çirkinlik” göstergeleri yer almaktadır. Shrek serisindeki sahnelerin %44,3'ünde “çirkinlik” göstergeleri bulunmaktadır. Sahne başına 0,52 “çirkinlik” göstergesi düşmektedir. Shrek serisinde ortalama her 1,9 sahnede bir çirkinlik göstergesinin yer aldığı belirlenmiştir. Çirkinlik kodu altında kodlanan göstergeler Shrek serisindeki en yoğun negatif içerik grubunu oluşturmuştur.

Shrek Serisindeki “Cinsellik” Kodu Altında Yer Alan Sahneler ve Sahne İçerikleri

Shrek 1, Sahne 21, 18-19. dakikalar, Sihirli Ayna, Lord Farquad’a prensesleri tanıtırken Pamuk Prenses ile ilgili şöyle der: “...dudaklarına bir öpücük kondur ve ne kadar ateşli olduğunu gör. Hadi.”

Shrek 1, Sahne 30, 34. dakika, Eşek, Ejderha’nın elinden kurtulmak için dişi Ejderha’ya kur yapmaya başlar. Ejderha da Eşek’e aşık olur. Nefesi ile kalp işareti yapar.

Shrek 1, Sahne 31, 35.dakika, Prenses Fiona, kendisini kurtarmaya gelen Shrek’in kendini öpeceğini düşünerek dudaklarını uzatır.

Shrek 1, Sahne 33, 37-38. dakikalar, Ejderha kuyruğu arasına sıkıştırdığı Eşek’e kur yapar. Eşek, “...Bana eski kafalı diyebilirsiniz. Ben eski kafalıyım. İşi aceleye getirmek istemiyorum. Acele işe şeytan karışmış. Aslında ben kendimi bağlanmak için hazır hissetmiyorum. bu kastettiğin benim için fazla bir ağır şey” der. Ardından Ejderha’nın kendisini okşaması üzerine Eşek, “Oh, ah, ne yapıyorsun fiziki temas istemiyorum ben. Biraz sakın olalım. Adım adım gidelim” der. Ejderha sahnenin sonunda tam Eşek’i öpmek üzere iken, Shrek yukarıdan aşağıya iner. Tam bu sırada Shrek Ejderha’nın eline düşer. Böylece Ejderha yanlışlıkla Shrek’in poposunu öper.

Shrek 1, Sahne 35, 40. dakika, Prenses Fiona, Shrek’ten kaskını çıkarmasını ister. Shrek kabul etmeyince, Prenses, “iyi ama beni nasıl öpeceksin” der. Eşek buna karşılık “bu bir avans mı?” der.

Shrek 1,Sahne 39, 47-48. dakikalar, Yatağında üzeri çıplak yatmakta olan Lord Farquad, sihirli aynasından Prenses Fiona’yu tekrar tekrar izlemektedir. Farquad, kadehinden bir yudum daha içki aldıktan sonra, “ahh, mükemmel” der. Bu arada üzerini örten battaniyesi de kımıldar. Farquad, battaniyesinin altına doğru muzipçe bakarak gülümser.

Shrek 1, Sahne 41, 49. dakika, uykusunda sayıklayan Eşek, “hadi bebeğim üstüme otur da seni gezdireyim” der.

Shrek 1, Sahne 44, 53. dakika, Prenses, Shrek’in poposuna saplanan oku çıkarmak için uğraşırken Shrek’in üzerine düşer. Shrek, yerde uzanırken üzerinde de prenses vardır. Sahneye giren Eşek, “öhö öhö” der. Açıklama yapmaya çalışan Shrek, “Hiç bi şey olmadı. Biz sadece...” der. Bunun üzerine Eşek, “Eğer yalnız kalmak istiyorsanız söylemeniz yeterliydi tamam mı?” der.

Shrek 1, Sahne 56, 72. dakika, Eşek, “evet, sanırım hayvani bir çekiciliğim var” der.

Shrek 1, Sahne 59, 75. dakika, Lord Farquad, “Fiona, aşkım, sonsuza kadar mutlu olmak için öpüşmek üzereydik” der ve Fiona’ya doğru dudaklarını uzatır.

Shrek 1, Sahne 59, 77. dakika, Shrek ile Fiona öpüşürler.

Shrek 1, Sahne 60, 78. dakika, Shrek ile Fiona öpüşürler.

Shrek 2, Sahne 7, 4. dakika, plajda, Shrek ile Fiona sarılıp öpüşürler. Bu arada üzerlerini örten dalga ile gelen Denizkızı, Shrek'in üstünde kalır. Shrek, Denizkızı ile öpüşmeye başlar.

Shrek 2, Sahne 10, 5. dakika, Fiona, Shrek'i kurtarır ve öpüşürler.

Shrek 2, Sahne 11, 5. dakika, Shrek ile Fiona öpüşürler.

Shrek 2, Sahne 14, 7. dakika, Shrek ve Fiona, yalnız kalmak için Eşek'i evden çıkarırlar. Shrek, Fiona'ya "nerde kalmıştık" der ve güldükten sonra "sanırım hatırladım" diyerek Fiona ile öpüşmek ister.

Shrek 2, Sahne 23, 20-21. dakikalar, İyilik perisinin dokunması ile, Fiona'nın etekleri uçuşmaya başlar. Peri Anne Fiona için şarkı söylerken "...bir de şoför çok seksi..."

Shrek 2, Sahne 27, 27. dakika, elinde içki kadehi olan dudakları boyalı bir kurbağa Kral Harold'a "baksana seni tanıyor muyum" der.

Shrek 2, Sahne 31, 34. dakika, Çizmeli Kedi'yi yakalayan Shrek, Eşek'e sence onu ne yapalım diye sorduğunda Eşek, "hemen kısırlaştırırım, zaten gereğinden fazla kedi var" diyerek cevap verir.

Shrek 2, Sahne 36, 41. dakika, Peri Anne, bir iksir üzerinde çalışmaktadır. Şöyle söyler "bir damla arzu, (gülerek) seni yaramaz, bir tutam tutku, son olarak da biraz şehvet"

Shrek 2, Sahne 43, 51-54. dakikalar, Shrek uyanır. Sonsuz mutluluk iksiri etkisini göstermiştir. Şaşkınlık içindeki Shrek, kendi vücuduna dokunup "sevimli küçük bir burun, hacimli dolgun saçlar ve yuvarlak sıkı kalçalar" der. Shrek'in çevresindeki kızlar beni öp diyerek dudaklarını uzatırlar. Eşek, Shrek'e "her şey sırayla önce şu elbiselerden kurtulalım" der. Shrek'in çevresindeki kızlar hep birlikte "oov" diyerek tepki gösterirler. Kızların gözleri açılmış, elleriyle ağızlarını kapatmışlardır.

Shrek 2, Sahne 45, 56. dakika, Fiona, Eşek ile karşılaşır. Eşek, Fiona'ya "Shrek ile ikimiz iksirden içtik. Ve ben işte çok seksi oldum" der. Fiona, Eşek'in sırtındaki Çizmeli Kedi'yi Shrek zanneder. Çizmeli Kedi'ye Shrek diyerek seslenir. Fiona'ya dönen Çizmeli Kedi, "ne istersen olurum bebek" der.

Shrek 2, Sahne 58, 70. dakika, Peri Anne, kırmızı ve uzun yırtmaçlı bir elbise ile piyanonun üzerinde uzanarak şarkı söyler.

Shrek 2, Sahne 58, 73. dakika, Yakışıklı, Prenses Fiona'yı öpmek için dudaklarını uzatır.

Shrek 2, Sahne 60, 74. dakika, Yakışıklı Prenses'i öper.

Shrek 2, Sahne 60, 78. dakika, Shrek, Fiona'yı öper.

Shrek 3, Sahne 3, 1-2. dakika, Eşek Fionayla yatan Shrek'in üstündeki yorganı kaldırır ve: "O ha sen pijama diye bir şey duymadın mı?" der.

Shrek 3, Sahne 6, 5-7 dakika, Shrek ve Fiona öpüşmeye çalışırlar.

Shrek 3, Sahne 7, 7. dakika, Bir hizmetli Shrek'in poposunu bir fırça sapıyla kaşır. Bu arada Shrek "ah oh" gibi sesler çıkararak, "devam et, devam et" der.

Shrek 3, Sahne 12, 17-20 dakika, Kedi bir dişi kediye : "Seninle tanışmak isterdim" diyerek cinsellik içeren bir mesaj yollar.

Shrek 3, Sahne 12, 17-20 dakika, Eşek Ejderhaya öpücük gönderir.

Shrek 3, Sahne 12, 17-20 dakika, Shrek Fiona'yı dudaklarına öpücük kondurur.

Shrek 3, Sahne 13, 20-22 dakika, Shrek rüyada çocuklarının karşısında çıplak olduğunu fark eder ve önünü kapar, çocuklar güler.

Shrek 3, Sahne 14, 22-23 dakika, : Shrek çocuğunun olacağına ima ederek: "Bu nasıl inanmıyorum" der. Bunun üzerine Kedi: Nasıl olduğunu açıklıyayım, dinle şimdi, bir erkek bir kadına karşı güçlü duygular besler, güçlü bir tutkuyla onu alır ve..." cümlesini bitirmeden Shrek: Yahu nasıl olduğunu biliyorum, sadece inanmıyorum" der. Sonra Eşek kediye merakla: "Nasıl oluyor?" diye sorar.

Shrek 3, Sahne 16, 24-27 dakika, Eşek, Okul bahçesinde yürürlerken, "Okuldaki don indirme anılarım aklıma geldi, der."

Shrek 3, Sahne 16, 24-27. dakika, Kedi: Senin donunu nasıl indiriyorlardı, iç çamaşırı kullanmadığın ayan-beyan görünüyor" der.

Shrek 3, Sahne 16, 24-27. ,dakikalar, okul bahçesinde bir kız, diğer kız arkadaşına, "dedim ki, seninle çıkmaktansa kara eve bağlanmayı ve tabuta girmeyi tercih ederim, di mi yani" der.

Shrek 3, Sahne 17, 24-27 dakika, Bir kız Shrek'e gelir ve: "Yani bu utanç verici ama, arkadaşım Typhany senin iğrenç çekici olduğunu düşünüyor, senin onu mezuniyet partisine ya da başka bir yere davet edebileceğini de düşünüyor" der. Shrek "Nasıl yani?" der. Kız "Ya her neyse kendisi kolejli gençlere ve mitolojik yaratıklara bayılır da" der ve çiğnediği sakızı şişirip Shrek'in yüzüne doğru patlatır.

Shrek 3, Sahne 25, 31-87. dakika, İki kurabiye sinemada film izlerken öpüşür.

Shrek 3, Sahne 31, 48-50 dakika, "Rapunzel ve Yakışıklı Prens öpüşürler"

Shrek 3, Sahne 34, 55-56. dakikalar, Çizmeli Kedi kılığındaki Eşek, Eşek kılığındaki Çizmeli Kedi'ye "Sen de ciddi ciddi pantolon almayı düşünmelisin. Sanki beni dikizliyorlar" diyerek elleriyle önünü kapatır.

Shrek 3, Sahne 47, 78. dakika, Shrek ve Fiona öpüşürler.

Aşağıda yer alan tabloda Shrek 1-2-3 filmlerinde "cinsellik" kodu altında yer alan negatif içeriğe ilişkin bulgular yer almaktadır.

Cinsellik Kodu Altında Yer Alan Negatif İçerik Tablosu			
	Negatif İçeriğin Olduğu Sahne Sayısı	Negatif İçerik Sayısı	Toplam Sahne Sayısı
Shrek 1	11	12	61
Shrek 2	12	17	61
Shrek 3	11	16	48
Toplam	34	45	170

Bu sonuçlara göre, Shrek 1 filminde toplam 61 sahnenin 11'inde "cinsellik" kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 1 filmindeki sahnelerin %18,9'ünde "cinsellik" göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,19 cinsellik göstergesi düşmektedir. Shrek 1 filminde ortalama 5 sahnede bir cinsellik göstergesi yer almıştır.

Shrek 2 filmindeki 61 sahnenin 12'sinde "cinsellik" kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 2 filmindeki sahnelerin %19,6'sında "cinsellik" göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,27 cinsellik göstergesi düşmektedir. Shrek 2 filminde ortalama 3,5 sahnede bir cinsellik göstergesi yer almıştır.

Shrek 3 filmindeki 48 sahnenin 11'inde "cinsellik" kodu altında yer alan negatif içerik belirlenmiştir. Shrek 3 filmindeki sahnelerin %22,9'unda cinsellik göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,3 cinsellik göstergesi düşmektedir. Shrek 3 filminde ortalama üç sahnede bir cinsellik göstergesi yer almaktadır.

Bulgulardan da anlaşılacağı gibi, serinin her bir bölümünde sahne başına düşen cinsellik göstergesi giderek artmıştır.

Shrek 1-2-3 filmlerinde toplam 170 sahne bulunmaktadır. Serinin tamamında toplam 34 sahnede "cinsellik" göstergeleri yer almaktadır. Shrek serisindeki sahnelerin %20,0'ünde "cinsellik" göstergeleri bulunmaktadır. Sahne başına 0,26 "cinsellik" göstergesi düşmektedir. Shrek serisinde ortalama 3,7 sahnede bir cinsellik göstergesi yer almıştır.

Shrek Serisindeki "Cinsiyet Karmaşası" Kodu Altında Yer Alan Sahneler ve Sahne İçerikleri

Shrek 1, Sahne 7, 3. Dakika, Bataklığa kendi çizdiği dev resimleri olan tabelalar hazırlayan Shrek, kendi yaptığı tabloyu öptüğünde dudakları bir rujla boyanmış bir hal alır.

Shrek 1, Sahne 30, 32-34. dakikalar, Prenses Fiona'nın hapsedildiği şatonun bekçisi olan korkunç ejderha dişi bir ejderhadır.

Shrek 1, Sahne 43, 51. dakika, Ormanda yollarını kesen Robin Hood ve çetesine karşı kavga eden Prenses, çetenin tüm üyelerini kısa zamanda döver.

Shrek 2, Sahne 5, 3. dakika, Fiona, aynanın karşısına geçmiş, Shrek'le birlikte sakal traşı olmaktadır.

Shrek 2, Sahne 10, 4-5. dakikalar, Shrek, köylülerin tuzağına yakalanır. Fiona, birkaç köylüyü kısa bir sürede dövüp Shrek'i kurtarır.

Shrek 2, Sahne 27, 28. dakika, Kral Harold'un aradığı Kötü Kalpli Abla, transseksüel olan bir barmendir.

Shrek 2, Sahne 49, 60. dakika, transseksüel Kötü Kalpli Abla, barmen olarak yine sahnededir. Yakışıklı Prens'ten bahsedilirken "Dalga mı geçiyorsun. Büyüleyici. Yüzü özenle yapılmış melek heykellerine benziyor" der.

Shrek 2, Sahne 53, 66. dakika, Eşek, kendilerini kurtarmaya gelen, Pinokyo'nun burnunun uzaması için kadın çamaşırı giyiyorum gibi saçma bir şey söyle der. Pinokyo, bunu söyler, ancak burnu uzamaz. Shrek, Pinokyo'ya bakıp, "bu doğru mu?" der. Pinokyo, "kesinlikle doğru değil" dediğinde burnu uzar. Pinokyo, ısrar edince, Kurabiye Adam, Pinokyo'nun pantolonunu açıp, pembe renkli iç çamaşırını çekiştirerek, "bir jartiyer" der.

Shrek 2, Sahne 56, 69. dakika, Fiona, Shrek rolünde olan Yakışıklı'ya "dudaklarına parlaticı mı sürdürdün sen?" der. Yakışıklı, Fiona'ya, "Çilekli, tadına bakmak ister misin?" diye karşılık verir.

Shrek 2, Sahne 61, 79. dakika, transseksüel Kötü Kalpli Abla, Yakışıklı Prens'i yakalayıp, "yakışıklı" der ve ikisi birlikte yere doğru yatar görünümde sahneden çıkarlar.

Shrek 3, Sahne 6, 5-7. dakikalar, Erkek Terzi efemine bir edayla konuşur.

Shrek 3, Sahne 6,5-7. dakikalar, Shrek'e manikür-pedikür yapılır, dudakları boyanır, maskara yapılır.

Shrek 3, Sahne 11,13-17. dakikalar, Barda içki veren bayan (Maybe) maskülen bir edayla konuşur.

Shrek 3, Sahne 20, 31-37. dakikalar, Transeksüel karakter Fiona ve Bayan masal karakterler arasında Fiona'nın çocuğu hakkındaki sohbet etmektedir.

Shrek 3, Sahne 30, 39. dakika, Transseksüel karakter, Yakışıklı Prens için "Beş para etmez olduğunu biliyorum. Ama ne yalan söyliyim Yakışıklı içimi temmuz güneşi gibi ısıtıyor" der.

Shrek 3, Sahne 39, 63-65. dakikalar, Shrek'i ve kendilerini kurtarmak isteyen, Fiona, Kraliçe ve diğer Prensesler erkeksi davranışlarda bulunurlar. Sahnede prenseslerin yanında transseksüel karakter de yer alır.

Shrek 3, Sahne 43, 68. dakika, transseksüel Kötü Kalpli Abla, askerlere bacağına açarak onların dikkatini çeker. Askerler, transseksüel karakterin bacağına gördüklerinde ıslık çalarlar.

Shrek 3, Sahne 45, 72. dakika, Shrek, Yakışıklı Prens'e "Aslında taytın sana çok yakışmış" der. Yakışıklı Prens teşekkür ettiğinde, Shrek, "Bunun erkekler için olanı var mı?" diye sorar.

Aşağıda yer alan tabloda Shrek 1-2-3 filmlerinde "cinsiyet karmaşası" kodu altında yer alan negatif içeriğe ilişkin bulgular yer almaktadır.

Cinsiyet Karmaşası Kodu Altında Yer Alan Negatif İçerik Tablosu			
	Negatif İçeriğin olduğu Sahne Sayısı	Negatif İçerik Sayısı	Toplam Sahne Sayısı
Shrek 1	3	3	61
Shrek 2	7	7	61
Shrek 3	7	8	48
Toplam	17	18	170

Bu sonuçlara göre, Shrek 1 filminde toplam 61 sahnenin 3'ünde "cinsiyet karmaşası" kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 1 filmindeki sahnelerin %5'inde "cinsiyet karmaşası" göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,04 cinsiyet karmaşası göstergesi düşmektedir. Shrek 1 filminde ortalama 20,3 sahnede bir cinsiyet karmaşası göstergesi yer almıştır.

Shrek 2 filmindeki 61 sahnenin 7'sinde "cinsiyet karmaşası" kodu altında yer alan negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 2 filmindeki sahnelerin %11,4'ünde "cinsiyet karmaşası" göstergeleri yer almaktadır. Sahne başına 0,11 cinsellik göstergesi düşmektedir. Shrek 2 filminde ortalama 9 sahnede bir cinsiyet karmaşası göstergesi yer almıştır.

Shrek 3 filmindeki 48 sahnenin 7'sinde "cinsiyet karmaşası" kodu altında yer alan negatif içerik belirlenmiştir. Shrek 3 filmindeki sahnelerin %14,5'inde' cinsiyet karmaşası göstergeleri

yer almaktadır. Sahne başına 0,16 cinsiyet karmaşası göstergesi düşmektedir. Shrek 3 filminde ortalama 6 sahnede bir cinsiyet karmaşası göstergesi yer almaktadır.

Bulgulardan da anlaşılacağı gibi, serinin her bir bölümünde sahne başına düşen cinsiyet karmaşası göstergesi giderek artmıştır.

Shrek 1-2-3 filmlerinde toplam 170 sahne bulunmaktadır. Serinin tamamında toplam 17 sahnede “cinsiyet karmaşası” göstergeleri yer almaktadır. Shrek serisindeki sahnelerin %10’unda “cinsiyet karmaşası” göstergeleri bulunmaktadır. Sahne başına 0,10 “cinsiyet karmaşası” göstergesi düşmektedir. Shrek serisinde ortalama 9,4 sahnede bir cinsiyet karmaşası göstergesi yer almıştır.

Shrek Serisinde Yer Alan Toplam Negatif İçeriğe İlişkin Bulgular

Aşağıdaki tabloda Shrek serisinde yer alan toplam negatif içeriğe ilişkin bulgular yer almaktadır.

Shrek Serisindeki Toplam Negatif İçerik Bulgusu			
	Negatif İçeriğin olduğu Sahne Sayısı	Negatif İçerik Sayısı	Toplam Sahne Sayısı
Shrek 1	50	55	61
Shrek 2	37	47	61
Shrek 3	39	50	48
Toplam	126	152	170

Bu sonuçlara göre, Shrek 1 filminde toplam 61 sahnenin 55’inde negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 1 filmindeki sahnelerin %83’ünde “negatif içerik” yer almaktadır. Sahne başına 0,9 negatif içerik düşmektedir. Shrek 1 filminde ortalama 1,1 sahnede bir negatif içerik yer almıştır.

Shrek 2 filmindeki 61 sahnenin 37’sinde “negatif içerik” belirlenmiştir. Shrek 2 filmindeki sahnelerin %60’ında’ negatif içerik yer almaktadır. Sahne başına 0,77 negatif içerik düşmektedir. Shrek 2 filminde ortalama 1,2 sahnede bir negatif içerik yer almıştır.

Shrek 3 filmindeki 48 sahnenin 39’unda negatif içeriğe rastlanılmıştır. Shrek 3 filmindeki sahnelerin %81,3’ünde negatif içerik yer almaktadır. Sahne başına 0,81 negatif içerik düşmektedir. Shrek 3 filminde ortalama her sahnede 1 negatif içerik yer almıştır.

Shrek 1-2-3 filmlerinde toplam 170 sahne bulunmaktadır. Serinin tamamında toplam 126 sahnede “negatif içerik” yer almaktadır. Shrek serisindeki sahnelerin %74,5’inde “negatif içerik” bulunmaktadır. Sahne başına 0,89 negatif içerik düşmektedir. Shrek serisinde

ortalama her 1,1 sahnede bir negatif içerik yer aldığı belirlenmiştir. Buna göre negatif içeriğin en yoğun olduğu bölümün Shrek 1 olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Yukarıda verilen bulgulardan da anlaşılacağı gibi Shrek serisi çocukların hoşlanacağı tarzda çekilmiş ancak yetişkin içeriğine sahip olan bir filmidir. Filmin her serisinde yer alan klasik masal kahramanları bu filmi bir çocuk filmi yapmamaktadır.

Seride yer alan pek çok espri çocukların değil yetişkinlerin güleceği, yetişkinlerin anlayacağı esprilerdir. Ne var ki, serinin pek çok yerinde masalın “iyi” tarafında yer alan karakterlerin argo sözcükler kullanması, kaba davranışlarda bulunması, cinsel içerikli espriler yapması, bu karakterlerle kendilerini özdeşleştirecek çocukların davranışsal dünyasını olumsuz etkileyecektir.

Shrek serisinde yer alan sahnelerin yaklaşık %75’inde negatif içerik söz konusudur. Bu, her dört sahnenin üçünde çocukları olumsuz etkileyecek bir replik ya da görsel bir sunum yer aldığı anlamına gelmektedir. Bazı sahnelerde birden fazla negatif içerik olduğu dikkate alındığında neredeyse her bir sahneye bir negatif içerik düşmektedir. Bu kadar yoğun bir negatif içeriğin olduğu bir animasyonun çocukların çok hoşlanacağı bir tarzda çekilmiş olması sözü edilen tehlikeyi daha da arttırmaktadır.

Kavramsal temel ve ilgili araştırmaların aktarıldığı bölümlerde de ifade edildiği gibi, günümüzde çocuklarda şiddet, alkol kullanımı, zorbalık, argo konuşmalar, saygısızlık vb. sorunlarda önemli bir artış söz konusudur. Shrek serisi bir bakıma bütün bu sorunlara “eğlence” gibi “masum” bir temaya dayanarak serinin baş karakterleri aracılığıyla meşruluk kazandırmaktadır.

Bütün bu açılardan değerlendirildiğinde Shrek serisinin çocukların psikolojik, sosyal, ahlaki ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyeceği açıktır.

Bu çerçevede anne-baba ve eğitimcilerin, çocuklarımızı Shrek filminden uzak tutmaları çocuklarımızın sağlıklı gelişimi açısından önemlidir.

En önemli görev anne-baba ve eğitimcilere düşse de, çocuklarımızın ruh sağlığından sorumlu olan ve çocuklarımızın eğitiminden sorumlu olan bakanlıklara, kamu kurumlarına, sivil toplum örgütlerine ve basına da önemli bir görev düşmektedir. Bunun için anne-babalar ve çocuklarımız Shrek vb. filmlerin taşıdığı zararlı içerikten haberdar edilmeli ve uzmanlar bu konuda çocuklarımızı ve ailelerimizi uyarıcı konuşmalar yapmalıdır.

İlgili bakanlıklar ve yetkililer bu filmin bir çocuk filmi olarak sunulmasına izin vermemelidir. Bunun için gerekirse uzman görüşüne başvurulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Bee, H., Boyd, D.(2009), **Çocuk Gelişim Psikolojisi**, Kaknüs yay., İstanbul
- Buckingham, D., et al.(2007), **The Impact of the Media on Children and Young People with a particular focus on computer games and the internet**, www.dcsf.gov.uk
- Baudrillard, J.(2005), **Şeytana Satılan Ruh Ya Da Kötülüğün Egemenliği**, Doğu-Batı yay.
- Cesur, S., Paker, O.(2007), **Televizyon ve Çocuk: Çocukların TV Programlarına _liskin Tercihleri**, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Kış - C.6 S.19 (106-125)
- Collins, RL, et al.(2004), **Watching Sex on Television Predicts Adolescent Initiation of Sexual Behavior**, *Pediatrics* 2004; 144(3):
- Eggermont,S. (2005), **Young adolescents' perceptions ofpeer sexual behaviours: the role of television viewing**, *Child: Care, Health & Development*, 31, 4, 459–468
- Fouts, G. et al. (2006), **Demonizing in Children's Television Cartoons and Disney Animated Films**, *Child Psychiatry Hum Dev*, 37:15–23
- Kronoberger, W. G., et al. (2004), **Media Violence Exposure and Executive Functioning in Aggressive and Control Adolescents**, *Journal of Clinical Psychology*, Vol. 61(6), 725–737 (2005)
- Miller, W. (2009), **Senaryo Yazımı Sinema ve Televizyon İçin**, Hayalbaz yay., İstanbul
- MEB, MEGEP; **Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Animasyon Çalışmaları**, Ankara-2008
- Pagani, L. et al. (2010), **Prospective Associations Between Early Childhood Television Exposure and Academic, Psychosocial, and Physical Well-being by Middle Childhood**, *Arch Pediatr Adolesc Med*. 2010;164(5):425-431.
- Poniewozik, J. (2007), **Is Shrek Bad For Kids?**, www.time.com
- Postman, N.(1995), **Çocukluğun Yokoluşu**, İmge yay., İstanbul
- Price, M., Hyde, J. (2009), **When Two Isn't Better Than One: Predictors of Early Sexual Activity in Adolescence Using a Cumulative Risk Model**. *Journal of Youth and Adolescence*, 38:1059–1071

Seymenoğlu, Y. (2009), **Televizyon Reklamlarında İknanın Belirleyicileri “Animasyon Karakter Kullanımının Tüketicilerin İkna Sürecine Etkisinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma”**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniv., İzmir

Sungur, S.(2008), **Marksist Düşünce Sisteminde Kitle Kültürü ve Televizyonda Yayınlanan Çizgi Filmlerin İdeolojik İşlevlerine Bir Bakış**, İletişim Fakültesi Dergisi, Aydın Üni., İstanbul

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006), **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Seçkin yay., Ankara

Zimmerman FJ, Christakis DA (2005), **Children’s television viewing and cognitive outcomes: a longitudinal analysis of national data. Arch Pediatr Adolesc Med ; 159(7):619-625.**